

Situació d'aprenentatge¹

Títol	Manual d'instruccions d'un verb
Curs (nivell educatiu)	Primer de batxillerat
Matèria/Àmbit ²	Llengua Catalana i Literatura

¹ Les situacions d'aprenentatge són els escenaris que l'alumnat es troba a la vida real i que els centres educatius poden utilitzar per desenvolupar aprenentatges. Plantegen un context concret, una realitat actual, passada o previsible en el futur, en forma de pregunta o problema, en sentit ampli, que cal comprendre, i a la qual cal donar resposta o sobre la qual s'ha d'intervenir. És en la seva resolució que l'alumnat assoleix les competències específiques. ([Decret 171/2022, de 20 de setembre, d'ordenació dels ensenyaments de batxillerat. Article 7 \(Elements del currículum\), punt 1, apartat e](#))

² Agrupació de matèries que s'imparteixen de manera integrada.

DESCRIPCIÓ

Per què aquesta situació d'aprenentatge? Està relacionada amb alguna altra? Quin és el context?³ Quin repte planteja?⁴

El verb és el tipus de paraula que presenta més complexitat tant per la seva flexió com pel seu paper central en la sintaxi oracional. En el decurs dels nous aprenentatges del batxillerat, l'alumnat ampliarà el seu vocabulari amb verbs que no havia fet servir mai i que poden plantejar dificultats a l'hora de conjugar-los.

Es proposa a l'alumnat el [repte](#) de confegir un *Manual d'instruccions dels verbs* en el format d'un pòster amb procediments per tal de conjuguar verbs regulars i també el major nombre possible d'irregulars. El pòster més útil, és a dir, aquell que presenti de manera més clara la informació i que inclogui més nombre de verbs, es penja a l'aula on fan Llengua Catalana i Literatura o a la seva aula si en tenen una de fixa.

³ Context: conjunt de circumstàncies que expliquen un esdeveniment o una situació i que envolten un individu, un col·lectiu o una comunitat, etc.

⁴ Repte: tema d'interès plantejat per l'alumnat, observació d'un fenomen, polèmica o controvèrsia entorn d'un fet, informació que crida l'atenció a la ciutadania, problemàtica que afecta la societat o l'entorn de l'alumnat, pregunta sobre un element de la realitat, recerca a partir d'un element investigable, necessitat plantejada per un agent extern, dilema que cal comprendre, manifestació artística, etc.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge s'afavoreix l'assoliment de les competències específiques següents:

Competències específiques	<u>Matèria</u>
<p>Competència 3. Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent als textos acadèmics, amb el rigor, la coherència, la fluïdesa i el registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.</p>	Llengua Catalana i Literatura
<p>Competència 6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la adoptant un punt de vista crític i personal alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs d'investigació sobre temes del currículum.</p>	Llengua Catalana i Literatura
<p>Competència 9. Consolidar el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els usos i aprofundir-hi, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.</p>	Llengua Catalana i Literatura

TRACTAMENT DELS TRES COMPONENTS TRANSVERSALS⁵ DE LES COMPETÈNCIES CLAU DEL BATXILLERAT

Els tres components transversals es treballen en diferents moments de la situació d'aprenentatge. En concret:

- **Resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges:** L'alumnat ha d'integrar els sabers treballats (estructura d'un paradigma verbal, regularitats i irregularitats trobades) per reconèixer patrons de conjugació regular i el màxim d'irregularitats per tal de conjugar correctament verbs coneguts i nous verbs que se li presenti. [Activitats 3-6]
- **Gestió i comunicació de la informació:** L'alumnat haurà d'identificar, analitzar, contrastar i combinar informacions provinents de fonts diferents (observacions pròpies, manuals de gramàtica i eines en línia) per generar coneixement i produir un esquema de síntesi. [Activitats 6 i 7]
- **Pensament crític:** L'alumnat haurà de revisar les síntesis dels seus companys i companyes, argumentar propostes concretes de millora i valorar les produccions d'altres grups des d'un punt de vista objectiu (utilitat per resoldre el repte). [Activitat 8]

⁵ Components transversals de les competències clau: la resolució de problemes a partir de l'aplicació integrada dels aprenentatges, la gestió i comunicació de la informació i el pensament crític.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE I CRITERIS D'AVALUACIÓ

<p>Objectius d'aprenentatge⁶ Què volem que aprengui l'alumnat i per a què? CAPACITAT + SABER + FINALITAT</p>	<p>Criteris d'avaluació⁷ Com sabem que ho han après? ACCIÓ + SABER + CONTEXT⁸</p>
<p>1. Seleccionar i contrastar informació sobre morfologia verbal procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la adoptant un punt de vista crític i personal alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs d'investigació sobre temes del currículum.</p>	<p>1.1. Elaborar treballs d'investigació de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual.</p>
<p>2. Consolidar el coneixement explícit i sistemàtic sobre la morfologia verbal i els usos i aprofundir-hi, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.</p>	<p>2.1. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes d'investigació sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesis i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.</p>
<p>3. Produir un text acadèmic oral sobre morfologia verbal amb el rigor, la coherència, la fluïdesa i el registre adequats, atenent les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.</p>	<p>3.1 Dur a terme exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu, i fer-ho amb la fluïdesa, el rigor, la coherència i el registre adequats, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç, recursos verbals i no verbals.</p> <p>3.2 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals formals i informals i en el treball en equip, amb una actitud d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.</p>

⁶ Les competències específiques estan formulades de forma general i convé concretar-les per definir quins seran els aprenentatges que s'adquiriran amb la realització de la situació d'aprenentatge. Aquesta concreció ha de permetre formular unes competències pròpies de la situació d'aprenentatge que són l'equivalent dels objectius d'aprenentatge.

⁷ Els criteris d'avaluació es poden desplegar en indicadors. Un objectiu d'aprenentatge pot relacionar-se amb un, dos o més criteris d'avaluació.

⁸ El context ha d'incloure les condicions en què s'hauran d'evidenciar els aprenentatges.

SABERS

Amb la realització d'aquesta situació d'aprenentatge es tractaran els sabers següents:

	Saber	<u>Matèria</u>
1	<p>Elaboració de conclusions pròpies argumentades sobre els principis gramaticals i la seva aplicació, amb un metallenguatge específic, a partir de l'observació, la descripció i la comparació de les unitats lingüístiques, i del contrast entre llengües, amb especial atenció als aspectes següents:</p> <ul style="list-style-type: none">- Experimentació amb unitats gramaticals (des de la paraula fins a l'oració), formulació d'hipòtesis i regles, contraexemples, generalitzacions i ús del metallenguatge específic en contextos d'ús real de la llengua.- Ús autònom de diccionaris, manuals de gramàtica i altres fonts de consulta per obtenir informació gramatical de caràcter general encarat a la millora de la comprensió i l'expressió orals i escrites.	Llengua Catalana i Literatura
2	<p>Reconeixement, anàlisi i ús de la correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. Ús eficaç de diccionaris, de manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital en textos diversos.</p>	Llengua Catalana i Literatura

DESENVOLUPAMENT DE LA SITUACIÓ D'APRENTATGE

Quines són les principals estratègies metodològiques que es preveuen utilitzar?, quins tipus d'agrupament realitzarem?, quins són els principals materials que necessitarem?, etc.

Inicialment es proposa el treball individual a l'alumnat per tal de refrescar els coneixements de cursos anteriors i partir d'una base comuna per a les activitats següents.

En l'activitat 5 cal disposar d'un ordinador per parella d'alumnes, ja que l'activitat es fa per parelles per promoure l'aprenentatge entre iguals.

Les activitats 7 i 8 són en grups més grans, de 5 o 6 alumnes. L'exposició del pòster pot ser en el format que triïn els diferents grups, però si és una projecció se n'haurà de preveure la impressió.

ACTIVITATS D'APRENTATGE I D'AVALUACIÓ

Activitat	Descripció de l'activitat d'aprenentatge i d'avaluació	Temporització
Activitats inicials <i>Què en sabem?</i>	- Activitat 1 . Repassem el paradigma verbal. - Activitat 2 . Els verbs auxiliars.	2 hores
Activitats de desenvolupament <i>Aprenem nous sabers</i>	- Activitat 3 . Sistemes de producció lèxica en esquema. - Activitat 4 . Com funciona un conjugador de verbs? - Activitat 5 . Descubrim verbs regulars i irregulars? (Activitat per parelles)	3 hores
Activitats d'estructuració <i>Què hem après?</i>	- Activitat 6 . Organitzem les irregularitats. - Activitat 7 . Un esquema de conjugació. (Activitat en grup)	2 hores
Activitats d'aplicació <i>Apliquem el que hem après</i>	- Activitat 8 . Exposició i millora del pòster. (Activitat en grup) - Activitat 9 . Prova de verbs. Conjuguem verbs?	3 hores

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS⁹

La situació d'aprenentatge inclou un conjunt de mesures i suports per tal de facilitar l'aprenentatge a tot l'alumnat:

- Es facilita la col·laboració entre alumnes (treball per parelles i grups de 5) tant en la fase de desenvolupament com en la d'aplicació. Els i les alumnes tenen, doncs, la possibilitat de suport dels iguals.
- S'anticipen els continguts que s'han d'aprendre i se'n permet la reflexió per tal de facilitar el desenvolupament de les activitats següents.
- S'aclareixen les tasques concretes que cal dur a terme en cada activitat.
- Es fan servir recursos en diversos suports.

MESURES I SUPORTS ADDITIONALS¹⁰ O INTENSIVS¹¹

Quines mesures o suports addicionals o intensius es proposen per a cadascun dels alumnes següents:

Alumne/a	Mesura i suport addicional o intensiu

⁹ Les mesures i els suports universals són els que s'adrecen a tots els alumnes. Han de permetre flexibilitzar el context d'aprenentatge, proporcionar als i les alumnes estratègies per minimitzar les barreres de l'entorn i garantir la convivència i el compromís de tota la comunitat educativa.

¹⁰ Les mesures i els suports addicionals s'adrecen a alguns alumnes. Permeten ajustar la resposta educativa de forma flexible, preventiva i temporal, focalitzant la intervenció educativa en aquells aspectes del procés d'aprenentatge que poden comprometre l'avenç personal i escolar.

¹¹ Les mesures i els suports intensius són específics per als i les alumnes amb necessitats educatives especials, estan adaptats a la seva singularitat i permeten ajustar la resposta educativa de forma extensa, amb una freqüència regular i, normalment, sense límit temporal.